

פיינר, ליאון (1888-1945)

(Leon Feiner). פעיל ה'בונד' ואיש מחתרת. פ' נולד בקרקוב, למד משפטים באוניברסיטה היגלונית שבעירו, וכחבר מנעוריו בתנועות סוציאליסטיות וכפעיל ב'בונד' בפולין העצמאית הרבה לייצג בבתי-משפט פעילים פוליטיים ממחנה השמאל. פ' בא מרקע מתבולל והיה מעורה בתרבות הפולנית, אך בשל היותו נאמן ה'בונד' ובשל הקו האנטי יהודי הגובר בפולין התקרב להווי של המוני היהודים וראה עצמו שותף לגורלם. במחצית השנייה של שנות ה-30 נכלא פ' במחנה הריכוז הפולני ברזה-קרטוסקה (Bereza-Kartuska), שאליו נשלחו פעילי אופוזיציה רבים מזרמים פוליטיים שונים.

בפרוץ המלחמה נמלט פ' לשטחים שנתפסו בידי הסובייטים, נאסר ונכלא. ב-1941, כאשר נכבש האיזור בידי הגרמנים, נמלט מהכלא, שב לוורשה, אך נשאר בזהות שאולה, בצד הפולני (ה'ארי') של העיר והחל בפעולותו כנציג ה'בונד' ויהודי הגטו במחתרת. עם הקמת מוסדות ה'ארגון היהודים הלוחם' מונה פ' לנציג ה'בונד' בצד ה'ארי' והוא ואברהם ברמן, שייצג את ה'ועד הלאומי היהודי' (Zydowski Komitet Narodowy), הרכיבו את הנציגות של 'ועד התיאום' כלפי המחתרת הפולנית. בסתיו 1942 הגיעו ללונדון שליח המחתרת הפולנית, ין קרסקי, ובפיו מסר ששמע מפיו של פ' לשמואל זיגלבוים, נציג ה'בונד' במועצה הלאומית הפולנית בלונדון, ובאמצעותו ליהודים בעולם החופשי:

עליהם לפקוד את כל המשרדים והסוכנויות החשובים של הבריטים והאמריקנים. אמור להם, לא לזוז עד שתינתן להם עריבות כי עולים על דרך של הצלת יהודים. עליהם להפסיק לאכול ולשתות, לגווע לאט אל מול אדישות העולם. עליהם למות. אפשר שזה הדבר שיזעזע את מצפוננו של העולם.

פ' ניסח והעביר את מרבית הדוחות וקריאות העזרה מטעם ה'בונד' שנשלחו ללונדון ולארצות-הברית.

מהחודשים האחרונים של שנת 1942 היה פ' שותף ליוזמות של חוגים פולנים שונים (קתולים, אנשי האינטליגנציה הליברלית, ונציגי מפלגות, בייחוד ממחנה השמאל) להקמת גוף פולני לעזרה ליהודים ולהצלתם. מינואר 1943 עד יולי 1944 היה פ' סגן יושב-ראש של 'ז'גוטה', מועצה לעזרת היהודים, ומנובמבר-דצמבר 1944, עד שיחרורה של ורשה בינואר 1945 היה יושב-ראש 'ז'גוטה'.

אחרי השחרור הועבר פ', חולה במחלה ממארת, ללובלין, שבה התרכזו שלטונות פולין המשתחררת, וכעבור חודש מת.